ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้ยาปฏิชีวนะชนิดฉีดใน

ผู้ป่วยโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลของแพทย์ประจำโรงพยาบาลใน

จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวสุภารัตน์ พรหมขัติแก้ว

ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์กฤษณา รัตนพฤกษ์ ประธานกรรมการ อาจารย์เขมกร ใชยประสิทธิ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ยา ปฏิชีวนะชนิดฉีดในผู้ป่วยโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลของแพทย์ประจำโรงพยาบาลในจังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งเป็นยาปฏิชีวนะกลุ่มการ์บาพีเน็ม

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น อายุรแพทย์และศัลยแพทย์ในโรงพยาบาลรัฐบาลและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 144 ราย โดยเป็นแพทย์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบและเคยสั่งใช้ยาปฏิชีวนะชนิดฉีดกลุ่มคาร์บาพีเน็มในผู้ป่วย โรคติดเชื้อในโรงพยาบาล ข้อมูลทั้งหมดประมวลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนประสมการตลาดในส่วนของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และ ปัจจัยด้านราคา มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลในระดับปานกลาง โดยปัจจัยย่อยด้านต่างๆ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในด้านผลิตภัณฑ์ คือตัวขามีประสิทธิภาพในการรักษา มีผลในระดับมากที่สุด ด้านราคา คือราคา ขามีความเหมาะสมกับคุณภาพ มีผลในระดับมาก ด้านการจัดจำหน่าย คือการรักษาคุณภาพ ในขณะจัดส่ง มีผลในระดับปานกลาง และด้านการส่งเสริมการตลาด คือความรู้ในผลิตภัณฑ์ที่ ขายของผู้แทนยา มีผลในระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ตอบแบบสอบถามในการเลือกใช้ยา ปฏิชีวนะชนิดฉีด ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านองค์การ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และปัจจัยด้านส่วนบุคคล

สำหรับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกใช้ยาตามสิทธิ์ของผู้ป่วย และ การเลือกตรายี่ห้อจะคำนึงถึงคุณสมบัติในการออกฤทธิ์ และความคงตัวของยาเป็นสำคัญ

ปัจจัยด้านองค์การ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจนำยาเข้ามา เป็นยาในบัญชีของโรงพยาบาล นอกจากนี้สามารถเลือกใช้ยาโดยไม่ต้องมีการเซ็นอนุมัติจาก ผู้บริหารโรงพยาบาล และเลือกใช้ได้ตามอาการของผู้ป่วย

ปัจจัยค้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แทนยา/ผู้บริหารบริษัทยากับผู้ตอบแบบสอบถาม มีผลต่อการเลือกใช้ยา ปฏิชีวนะชนิคฉีดในผู้ป่วยโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้ยา

ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลจากการศึกษาด้วย ตัวเอง และประสบความสำเร็จในการรักษาผู้ป่วยโรคติดเชื้อในโรงพยาบาล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Factors Affecting Doctor Decision on the Selection of the

Parenteral Antibiotic for Hospital Acquired Infection Disease

Patients in Chiang Mai Province

Author Miss Suparat Phromkutkeaw

Degree Master of Business Administration

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Krisana Ratanapruck Chairperson

Member

Lecturer Kemakorn Chaiprasit

ABSTRACT

The objective of this independent study was to study factors affecting doctor decision on the selection of the Carbapenam parenteral antibiotic for hospital acquired infection disease patients in Chiang Mai Province.

The data was collected from questionnaires distributed to 144 internal medicine doctors and surgeons working in both government and private hospitals in Chiang Mai Province, who used the Carbapenem parenteral antibiotic for the treatment. The data was statistically analyzed using frequency, percentage and mean.

It was found that the factors affecting the respondents at a high level were product and price, while place and promotion were at a medium level.

The sub-factors with the highest mean score and levels which affecting the respondents were follows: For product, it was the efficiency of medicines which affecting at the highest level. For price, it was the reasonable price which affecting at a high level. For place it was high quality of product delivery and for promotion, it was the knowledge of sales representatives, both affecting at a medium level.

The other factors affecting the respondents were the environmental, organizational, interpersonal and individual factors.

The environmental factors showed that the respondents selected medicines in accordance with the patient right of expense reimbursement and the brand choices depended on efficiency and stability of medicine.

The organizational factors, most of the respondents did not take any parts in considering medicines to be enlisted for the hospitals. They could select medicines without permission from a hospital director.

The interpersonal factors, the relationship between sales representatives or the managers of medicine company and the respondents had an influence on medicine selection. Moreover, they usually exchanged information with the specialists.

Finally for the individual factors, most respondents obtained the medicine information by their self- study and had the successful medical treatment by using Carbapenem parenteral antibiotic with patients.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved